Nr. 55. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 28|16 Iuliu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

In obiectulu justitiei.

Gazet'a „Magyar Polgár" a intratu cum se vede in corulu aceloru foi periodice, care nu se sfiescu de orice midilóce spre a impinge tiér'a pe calea revolutiunii, séu déca mai vreti pe a unei contrarevolutiuni din cele mai periculóse. In anulu 1815 venindu Bourbonii la putere in Franci'a, cu tóta ur'a ne'mpacate ce colcaise in peptur'le loru asupra Napoleoniditoru, au lasatu totusi codicele lui Napoleonu si tóta organisatiunea judecatorésca in stare si pe trépt'a, unde o asiediazera juristii si legistii chiamati de Napoleonu spre acelu scopu. Bourbonii cu tóte patim'a si ur'a loru au recunoscutu, ca ce este bunu si mai bunu decatu totu ce fusese mai nainte in Franci'a, trebue se se pastreze spre mantuinti'a totului, precum si ca in timpuri insagomotate nimicu nu este mai periculosu pentru statu, decatu unu juristiu si anarchia in administratiunea dreptatii.

Noi din partene suntemu convinsi, cumca in timpurile nóstre unu juristiu mai indelungatu ar produce in oricare statu din Europ'a efepte cele mai funeste. Nu asié dicu „democratii" carii scriu in „M. P." si in alte foi revolutionarie, ci eu urla si racnescu ne'ncetatu: Diosu cu intrég'a justitia organisata de 12 ani incóce si mai alesu diosu cu insult'a curte de casatiune asiediata pentru marele Principatu alu Transilvaniei prin diet'a sa din an. 1864.

Si credeti dvóstra óre, ca acei anarchisti voiescu revolutiunea in si prin justitia din iubirea catra poporu? Nimicu mai falsu decatu acésta, ci loru le pasa numai cá se apuce cate o plapoma pe sam'a loru. In catu pentru curtea suprema, asupra careia „M. P." Nr. 34 face o larma de tergovetiu, apoi sciutu este, ca marele Principatu alu Transilvaniei niciodata nu avù o institutiune atatu de buna precum este acésta. De candu ecsista curtea suprema in organisatiunea ei de acum, ea a pre'atimpinatu si re'nfrantu o multime de hotii rafinate, de care in sistem'a dinainte de 1848 erá la ordinea dilei. Rabulistii inse nu potu suferi anume pe patru membrii ai curtii de casatione, din causa ca aceia stau neclatiti pre langa apararea dreptului si a dreptatii; de aceea vrasmasii dreptatii vediendu, ca nu voru puté strabate cu desfiintiarea curtii supreme, miscara in Pest'a tóte petrile, pentrucá se fia pensionati doi membrii romani, unulu sasu si unulu maghiaru. Presiedintele este pentru ei statua de bronzu, pe care o poti restorna numai cu tunulu. Celuilaltu membru romanu i se imputà purtarea lui din an. 1861 cá conducatoru alu deputatiunii si lucratoru in contra machinatiuniloru cancelariei de atunci, asemenea si activitatea lui dela aduanarea municipala din Doboca, ba inca si prietini'a cu Dr. Ratiu, cum si incuviintiarea conduitei mitropolitului Alecsandru in politic'a nationala, apoi slaturea cu tóte acestea incoruptibilitatea lui. Celoru doi membrii K. si F. li se ia de crima, pentruca ei inca nu canta nici la persóna, nici la privilegiu si nici la nationalitate, ci votéza la drepta. Facia cu asemeni calitati ale aceloru patru barbati ai Temidei rabulistii au obraznici'a de a implé urechile ministeriului cu mintiun'a, ca tocma acesti patru aru fi perdutu increderea publica. Déca rabulistii intielegu sub publicu pe plapomari, atunci ei au dreptate; atatu numai ca adeveratulu publicu privesce cu pietate la judecatorii drepti si iutielepti si voiesce a'i avé in fruntea justitiei, éra nu a'i vedé sacrificati la politic'a resbunarii.

Patru corespondentie ne stau dinainte, intre care dóua din Pest'a dela 16 Iuliu ne descriu cu colori vii cabalele tesute in contra curtii supreme, éra un'a din Sibiiu dela 19 si alt'a din Clusiu dela 16 Iuliu. Tóte patru se ocupa cu nóu'a crisa in care vení administratiunea justitiei in marele Principatu. Retienemu publicarea acestoru scrisori interesante pana ce vomu afla cum voru esi nouale informatiuni cerute de ministeriu. Intr'acestu decursiamu din cea dela Pest'a numai urmatórele puncte:

Pre timpulu petrecerii Esc. Sale dlui presiedinte L. V. Popu intr'o conferintia ministeriala se pertractara inca si cateva cestiuni de interesu comunu.

Institutulu notariatului publicu, cunoscutu si bine primitu in tóte staturile europene bine regulate, introdusu si in Transilvani'a sub absolutismu propusu inse spre desfiintiare, va susta, cu statu mai vertosu, ca ministeriulu cugeta s'lu introduca si in Ungari'a.

Precum Romani'a avuse unu „vulpoiu" asié si Transilvani'a are unulu betrenu si schiopu, carele inca totu se mai incerca a stricá pe furisiu dandu altora sfaturi frangatóre de cerbice.

Cestiunea creditului secuiesci, care a ruinatu pe atatea mii de lovituri, desbatuta si in diet'a din 1864 intonata cu taria si in petitiunea celoru 1493 inca s'a lustu in pertractare. La acésta cestione ministeriulu avù ocasiunea de a se informa despre o multime de blastematii ciocoiesci. Se da cu socotél'a, ca Ungari'a va fi silita se aduca in favórea uniunii sacrificiu mare de bani, despagubindu pe boleri pentru pretins'a loru ereditate secuiésca.

Pertractarile de invoiéla intre faliti si creditori dela 1 Aug. a. c. voru inceta cu totulu si falitii voru fi tractati dupa legile cambiale.

Cei carii au depusu séu voru depune censur'a de advocatu, voru fi in dreptu de a'si purta profesiunea de advocati ori unde voru vrea ei in totu coprinsulu tierii, prin urmare va cadé acea mesura absolutistica, dupa care orice advocatu era marginitu cu locuinti'a sa numai la cate unu orasiu si tienutu anumitu. —

Una corespundintia tramisa in limb'a maghiara la diarnalulu „Magyar Polgár" spre publicare:

„Domnule Redactoru! (alui „M. P.").

In Nr. 34 alu foiei Dvóstre — in rubric'a novitatitoru amu cetitu, ca de catuva timpu incóce se tramitu in comitatulu Albei scrisori incarcate cu parale rusesci adresate totu romaniloru (probabilu pe calea postei), care parale publiculu sci prea bine pentru ce scopu se tramitu?

Domnule Redactoru! A nu reflecta la o inculpare astfeliu de grava nu ar avé alta insemnetate de catu negligenti'a datorintiei mele patriotice — va se dica asiu comite o crima.

Ar trebui se supunu, ca oine redicà o asemene recriminare asupra romaniloru e in posesiunea documenteloru, cu cari o póte si aprobá — pentru acesa binevciti a comunica publicului si numele acelora, cari primescu parale rusesci, cá se ne potemu feri si noi de asemene ómeni, cari dóra cugeta a corumpe poporulu si a ecsploata increderea natiunei cu midilóce ilicite pentru scopuri straine.

Dara si din altu punctu de vedere fiindu deplinu convinsu, ca in comitatulu Albei ecsista si cutari romani, carora nu li s'au tramisu parale muscalesci si de cumva li s'ar tramite, acéstia insestrati cu tari'a sufletului ar respinge cu despretiu si indignatiune aceste midilóce ilicite; — si asia, in casulu, de cumva nu s'aru dá pe facia numele acelor'a, despre cari diceti, ca primescu parale muscalesci — prin o acusatiune generale inocentii ar' fi loviti adencu in simtiulu loru de onóre.

Éra in casulu (la ce inse nu ne asteptamu), de cumva, Domnule Redactoru, inculparea acésta grava e basata numai pe nesce apucaturi, asemene scornitorei: cumca Dr. Ratiu a trecutu in Romani'a, pe candu Dumnialui retrasu dela vartu-ce afaceri politicesci se folosesce de cura la Valcele actualminte — in casulu acestu, D. Redactoru, ve spunu francu si verde, ca cutedietoriulu, respandindu in publicu astfeliu de calumnii, face servitiulu celu mai reu patriei nóstre comune: Il jette de l'huile sur le feu.

De unu timpu incóce observesu cu mare dorere, ca diuariulu Dvóstre se ocupa necontenitu cu traducerea si reproducerea articuliloru diornalului „Reformei". In privinti'a acésta mi iau dreptulu spre orientare pentru totudeuna a face reflecsiunile urmatóre:

Diuariulu „Reform'a" — nefiindu organulu guvernului din Romani'a, nici resonementulu vocei poporului romanu, va se dica a opiniunei publice de dincolo si dincóce de Carpati — in urmare, fiecare romanu adeveratu pacinicu si fiiu credintiosu alu nationei si alu causei nóstre ar dori, cá articulele „Reformei" se nu se iè de base a simtiemintelorn romaniloru.

In catu amu pututu strabate in politic'a Romaniei asiu poté dice, ca diornalulu „Romanulu" talmacesce mai fidelu opiniunea guvernului si cea publica. — Asia dara ar' fi mai consultu, D. Redactoru, a se ocupa in viitoriu cu traducerea si reproducerea articuliloru acestui diuariu stimata imparialu si liberu de ver-ce influintia straina.

Amorea de dreptate si imparialitatea, cu care trebue se fiti insestrati 'imi dau totu dreptulu a crede, ca veti bine voi a comunicá epistol'a acésta in fói'a Dvóstre, de ce ve si rogu.

Valcele 22/10 Iuliu 1867.

Sandu Buda,
advocatu indreptatitu.

Brasiovu 26 Iuliu. De vr'o cateva dile avemu aicia caldura tropica, de care se bucura cultivatorii de pamentu fórte, fiinduca incepura si p'aici la secerisiulu de tómna, apoi pentru porumbu nu póte fi nemicu mai priintiosu decatu o astfeliu de caldura. — De preste Carpati ne sosescu mereu óspeti parte la bai parte din cans'a caldurei cei nesuferibile, ce domina si in Romani'a. — Apropos cu baile! In Nr. tr. alu Gazetei publicaramu o scire autentica dela Valcele in vreo cateva sire, cumca scirea despre arestarea d. Candiano a facutu intre óspetii din Romani'a o impresiune fórte neplacuta si indignatóre, sciindu, ca a facutu o simpla calatoria scientifica.

„Kr. Ztg." nu scim, póte din ventu, da a rectificá cele de susu si nu'i e lene a adauge pe contulu Gazetei cecа ce ea nu diisese, adica „Onorabilii nostri vecini din Romani'a, cari cercetéza apele minerale din Ardélu, se pregatescu de plecare, cá se n'o patiésca cum o pati Candiano, e unu neadeveratu tendentiosu!" Conduit'a dlui redactore alu lui „Kr. Ztg." e cu multu mai onorabila, decatu se ne indoimu, ca nu va rectificá cuvintele de susu, ale corespondintelui seu dela Valcele, pe cari Gazet'a nu le-a disu, ci sunt fictiune. —

Totu „Kr. Ztg." publica urmatórea scire dela

Bucuresci, datu 23 Iuliu: „Parintele principelui Carolu I., principele de Hohenzollern se afla acum in Parisu, pentrucá acolo se castige in favórea regimului fiiului seu o opiniune mai buna la imp. Napoleonu. In principatele

danubiene s'au ivitu lucruri si s'au scrisu scri-sori, cari trasera dupa sene o recéla a regimu-lui francesu catra Romani'a. O sorisóre, in care Romani'a a inceputu negotiationi spre a desparti eventualminte pe Bucovin'a de catra Austri'a si a o incorporá Romaniei, a facutu o sensatione cu deosebire mare la curtea Tuilerieloru si va costá multu pe principele Hohenzollern pana va face, cá regimulu francesu se'si intórca érasi simtiementele cele amicabile catra princi-pele Carolu. Huiduielile israelitiloru si altele, ce se mai facu in principatele danubiane, au produsu la cabinetulu Tuilerieloru o nepl.cere adenca. Se pare, ca insusi principele prega-tesce o mai buna cointielegere. Precum se vede se va face o schimbare de ministeriu. In-tre noii ministrii se numescu astadi: Gregoriu Stourdza cá presiedinte, apoi DD. Nicolau Sutiu si Dem. Ghica. — Se dice, ca pertractarile se facu in Cotroceni."

Alta scire mai publica, ca imp. Napoleonu s'ar fi intrepusu la prime. Hohenzollern fiindu in Parisu pentru sórtea israelitiloru romani.

Catu adeveru va fi in cele scrise mai susu vom sci mai bine cei ce se afla aprópe de lu-crurile esteriére ale Romaniei. Noi le reprodu-seramu numai spre sciinti'a respectivilorn. —

Altfelu e unu lucru dietatu de simpati'a si oblegatiunea naturale a incerca tóte midilócele morali spre a misca dieii pamentului, cá se si intórca faci'a si catra cei nedreptatiti, cum fa-cura si facu tóte popórele consangene, pentruca astadi pe calea intrevenirilorn diplomatice intre tieri si suverani loru, vedemu ca se complanésa si cele mai cerbicióse cause, cari se radima pe principiale politicei dominante si pre securitatea libertatii europene. —

— O publicatiune din partea presidiului magistratuale de aici conchiama pe 31 Iuliu la provocare mai inalta pe toti oficerii honvedi spre a se consemná in cancelari'a magistra-tuala. —

— Dela Fagarasiu audimu, ca comisio-nea districtuala se va aduná in 5 Augustu. —

— Sambata va produce societatea teatrala marea opera „Mut'a dela Portici" in beneficiulu dlui Mezei. —

Din medilocula Ardéluiui se primescu sciri fórte favoritóre pentru secerisiulu din estu anu. Elu a inceputu mai de multu si scum si in giurulu Sibiiului propasiesce. Graunt'ele e sa-natosu si plinu, ma si tatiunele s'a spalatu prin ploile cele repedi. Din cau'a bunului secerisiu au scadintu si pretiurile cerealeloru. Graulu vechiu celu mai bunu e cu 4 fi.; secar'a cu 2 fi. galét'a austriaca. Intocma prospectu le da si starea porumbului, care ne nutresce cu cele mai bune sperantie, ca atatu in cualitate catu si in cuantitate va fi de frunte si cu imbelsiu-gare. Porumbulu inca a scadiutu in pretiu pana la 2 fl. 40 cr. Fenu va fi mai pucinu, inse ploile din urma au indesatu érb'a prin sucres-cere, incatu neci in nutretiu nu vomu avé mare lipsa.

Totu asemenea ni se scrie si dintre Ter-nave incatu potemu conchide, ca anulu acest'a va fi unulu dintre cei mai manosi. —

Sibiiu 23 Iuliu. Astadi se aduse sici dela Aiudu d. Candiano, care fù prinsu sub pretestu de emisariu din Romani'a si se va dá peste granitia escortatu de gendarmeria.

Tocma primimu scire démna de tóte cre-dintii'a, ca pretestulu a remasu pretestu si afara de tonulu celu militariu alu dlui Candiano nu s'a gasitu nemica ce l'ar puté invinovati cumca ar fi emisariu. Parturiunt montes nascitur ri-diculus mus. Asiai prepusulu. —

„Magyar Polgár" intre notitiele sale din Nr. 36 sub rubric'a „hirt harang" — clopotu de sciri — dice, ca aude, cumca asupra dlui Candiano s'a trasu atentiunea guvernului inca din Romani'a si cumca s'au aflatu la densulu 1500 ruble rusescі, cari s'au luatu, pana candu se va justificá deplinu séu se va in-dramá; ér' in art. incepatoriu se vede, ca vrea se'si resbune „M. P." cu represalii pentru trac-tarea romaniloru din Romani'a sub guvernulu lui Cuza, candu li-au prinsu pe emisarii: Gál Sándor, Frigyesy, Berzenczey etc., la care art. facemu atenti pe cei ce cunoscu mai bine a-cele impregiurari si le scie mesura cu cumpan'a cea drépta facia cu prepusulu despre Candiano. Impregiurarile d. Frigyesi erá cu multu mai a-fundu batatória in pericululuRomaniei decatu se remana in intunerecu cu daun'a istoriei. —

„Sieb. Blätter", diariulu unionistu alu junilorn sasi din Sibiiu, e semnalisatu de catra min. de justitia, cá se primésca publicatiunile si impartasirile oficióse in sasime, inscientiandose magistratele cá judecatorii cu adausu, ca s'a si tramisu provocarea comitetului S. pe la primarii jurisdictionali, cá se prenumere la elu din pau-sialiale cancelarieloru. Dupa impartasirea Esc. Sale r. comisariu pentru Ardéliu din 12 Iuliu Sale r. comisariu pentru Ardéliu din 12 Iuliu Nr. 171 a. c. „Budapesti Közlöny" in u'm'a emisoiui min. de justitia din 4 Iuliu Nr. 1410 e a se consideiá cá organu oficialu alu regimu-lui si pentru Ardéliu. —

Clusiu 21 Iuliu. „K. Közlöny" descoo-pere sub datulu acesta, ca A. Candiano se afla in Aiudu sub padia intr'una ospe-taria detienutu bine, si ca din respunsurile date la intrebari se vede, ca ar dori a devení intem-la intrebari se vede, ca ar dori a devení intem-la. Intr'adeveru nu numesce astadi: Gregoriu Stourdza cá presiedinte, apoi DD. Nicolau Sutiu si Dem. Ghica. — Se dice, ca pertractarile se facu in Cotroceni."

Alta scire mai publica, ca imp. Napoleonu s'ar fi intrepusu la prime. Hohenzollern fiindu in Parisu pentru sórtea israelitiloru romani.

Catu adeveru va fi in cele scrise mai susu vom sci mai bine cei ce se afla aprópe de lu-crurile esteriére ale Romaniei. Noi le reprodu-seramu numai spre sciinti'a respectivilorn. —

Altfelu e unu lucru dietatu de simpati'a si oblegatiunea naturale a incerca tóte midilócele morali spre a misca dieii pamentului, cá se si intórca faci'a si catra cei nedreptatiti, cum fa-cura si facu tóte popórele consangene, pentruca astadi pe calea intrevenirilorn diplomatice intre tieri si suverani loru, vedemu ca se complanésa si cele mai cerbicióse cause, cari se radima pe principiale politicei dominante si pre securitatea libertatii europene. —

— O publicatiune din partea presidiului magistratuale de aici conchiama pe 31 Iuliu la provocare mai inalta pe toti oficerii honvedi spre a se consemná in cancelari'a magistra-tuala. —

— Dela Fagarasiu audimu, ca comisio-nea districtuala se va aduná in 5 Augustu. —

— Sambata va produce societatea teatrala marea opera „Mut'a dela Portici" in beneficiulu dlui Mezei. —

Din medilocula Ardéluiui se primescu sciri fórte favoritóre pentru secerisiulu din estu anu. Elu a inceputu mai de multu si scum si in giurulu Sibiiului propasiesce. Graunt'ele e sa-natosu si plinu, ma si tatiunele s'a spalatu prin ploile cele repedi. Din cau'a bunului secerisiu au scadintu si pretiurile cerealeloru. Graulu vechiu celu mai bunu e cu 4 fi.; secar'a cu 2 fi. galét'a austriaca. Intocma prospectu le da si starea porumbului, care ne nutresce cu cele mai bune sperantie, ca atatu in cualitate catu si in cuantitate va fi de frunte si cu imbelsiu-gare. Porumbulu inca a scadiutu in pretiu pana la 2 fl. 40 cr. Fenu va fi mai pucinu, inse ploile din urma au indesatu érb'a prin sucres-cere, incatu neci in nutretiu nu vomu avé mare lipsa.

Totu asemenea ni se scrie si dintre Ter-nave incatu potemu conchide, ca anulu acest'a va fi unulu dintre cei mai manosi. —

Sibiiu 23 Iuliu. Astadi se aduse sici dela Aiudu d. Candiano, care fù prinsu sub pretestu de emisariu din Romani'a si se va dá peste granitia escortatu de gendarmeria.

Tocma primimu scire démna de tóte cre-dintii'a, ca pretestulu a remasu pretestu si afara de tonulu celu militariu alu dlui Candiano nu s'a gasitu nemica ce l'ar puté invinovati cumca ar fi emisariu. Parturiunt montes nascitur ri-diculus mus. Asiai prepusulu. —

„Magyar Polgár" intre notitiele sale din Nr. 36 sub rubric'a „hirt harang" — clopotu de sciri — dice, ca aude, cumca asupra dlui Candiano s'a trasu atentiunea guvernului inca din Romani'a si cumca s'au aflatu la densulu 1500 ruble rusescі, cari s'au luatu, pana candu se va justificá deplinu séu se va in-dramá; ér' in art. incepatoriu se vede, ca vrea se'si resbune „M. P." cu represalii pentru trac-tarea romaniloru din Romani'a sub guvernulu lui Cuza, candu li-au prinsu pe emisarii: Gál Sándor, Frigyesy, Berzenczey etc., la care art. facemu atenti pe cei ce cunoscu mai bine a-cele impregiurari si le scie mesura cu cumpan'a cea drépta facia cu prepusulu despre Candiano. Impregiurarile d. Frigyesi erá cu multu mai a-fundu batatória in pericululuRomaniei decatu se remana in intunerecu cu daun'a istoriei. —

„Sieb. Blätter", diariulu unionistu alu junilorn sasi din Sibiiu, e semnalisatu de catra min. de justitia, cá se primésca publicatiunile si impartasirile oficióse in sasime, inscientiandose magistratele cá judecatorii cu adausu, ca s'a si tramisu provocarea comitetului S. pe la primarii jurisdictionali, cá se prenumere la elu din pau-sialiale cancelarieloru. Dupa impartasirea Esc. Sale r. comisariu pentru Ardéliu din 12 Iuliu Sale r. comisariu pentru Ardéliu din 12 Iuliu Nr. 171 a. c. „Budapesti Közlöny" in u'm'a emisoiui min. de justitia din 4 Iuliu Nr. 1410 e a se consideiá cá organu oficialu alu regimu-lui si pentru Ardéliu. —

Clusiu 21 Iuliu. „K. Közlöny" descoo-pere sub datulu acesta, ca A. Candiano se afla in Aiudu sub padia intr'una ospe-taria detienutu bine, si ca din respunsurile date la intrebari se vede, ca ar dori a devení intem-la intrebari se vede, ca ar dori a devení intem-la. Intr'adeveru nu numesce astadi: Gregoriu Stourdza cá presiedinte, apoi DD. Nicolau Sutiu si Dem. Ghica. — Se dice, ca pertractarile se facu in Cotroceni."

Alta scire mai publica, ca imp. Napoleonu s'ar fi intrepusu la prime. Hohenzollern fiindu in Parisu pentru sórtea israelitiloru romani.

Catu adeveru va fi in cele scrise mai susu vom sci mai bine cei ce se afla aprópe de lu-crurile esteriére ale Romaniei. Noi le reprodu-seramu numai spre sciinti'a respectivilorn. —

Altfelu e unu lucru dietatu de simpati'a si oblegatiunea naturale a incerca tóte midilócele morali spre a misca dieii pamentului, cá se si intórca faci'a si catra cei nedreptatiti, cum fa-cura si facu tóte popórele consangene, pentruca astadi pe calea intrevenirilorn diplomatice intre tieri si suverani loru, vedemu ca se complanésa si cele mai cerbicióse cause, cari se radima pe principiale politicei dominante si pre securitatea libertatii europene. —

— O publicatiune din partea presidiului magistratuale de aici conchiama pe 31 Iuliu la provocare mai inalta pe toti oficerii honvedi spre a se consemná in cancelari'a magistra-tuala. —

— Dela Fagarasiu audimu, ca comisio-nea districtuala se va aduná in 5 Augustu. —

— Sambata va produce societatea teatrala marea opera „Mut'a dela Portici" in beneficiulu dlui Mezei. —

Din medilocula Ardéluiui se primescu sciri fórte favoritóre pentru secerisiulu din estu anu. Elu a inceputu mai de multu si scum si in giurulu Sibiiului propasiesce. Graunt'ele e sa-natosu si plinu, ma si tatiunele s'a spalatu prin ploile cele repedi. Din cau'a bunului secerisiu au scadintu si pretiurile cerealeloru. Graulu vechiu celu mai bunu e cu 4 fi.; secar'a cu 2 fi. galét'a austriaca. Intocma prospectu le da si starea porumbului, care ne nutresce cu cele mai bune sperantie, ca atatu in cualitate catu si in cuantitate va fi de frunte si cu imbelsiu-gare. Porumbulu inca a scadiutu in pretiu pana la 2 fl. 40 cr. Fenu va fi mai pucinu, inse ploile din urma au indesatu érb'a prin sucres-cere, incatu neci in nutretiu nu vomu avé mare lipsa.

Totu asemenea ni se scrie si dintre Ter-nave incatu potemu conchide, ca anulu acest'a va fi unulu dintre cei mai manosi. —

Sibiiu 23 Iuliu. Astadi se aduse sici dela Aiudu d. Candiano, care fù prinsu sub pretestu de emisariu din Romani'a si se va dá peste granitia escortatu de gendarmeria.

Tocma primimu scire démna de tóte cre-dintii'a, ca pretestulu a remasu pretestu si afara de tonulu celu militariu alu dlui Candiano nu s'a gasitu nemica ce l'ar puté invinovati cumca ar fi emisariu. Parturiunt montes nascitur ri-diculus mus. Asiai prepusulu. —

„Magyar Polgár" intre notitiele sale din Nr. 36 sub rubric'a „hirt harang" — clopotu de sciri — dice, ca aude, cumca asupra dlui Candiano s'a trasu atentiunea guvernului inca din Romani'a si cumca s'au aflatu la densulu 1500 ruble rusescі, cari s'au luatu, pana candu se va justificá deplinu séu se va in-dramá; ér' in art. incepatoriu se vede, ca vrea se'si resbune „M. P." cu represalii pentru trac-tarea romaniloru din Romani'a sub guvernulu lui Cuza, candu li-au prinsu pe emisarii: Gál Sándor, Frigyesy, Berzenczey etc., la care art. facemu atenti pe cei ce cunoscu mai bine a-cele impregiurari si le scie mesura cu cumpan'a cea drépta facia cu prepusulu despre Candiano. Impregiurarile d. Frigyesi erá cu multu mai a-fundu batatória in pericululuRomaniei decatu se remana in intunerecu cu daun'a istoriei. —

„Sieb. Blätter", diariulu unionistu alu junilorn sasi din Sibiiu, e semnalisatu de catra min. de justitia, cá se primésca publicatiunile si impartasirile oficióse in sasime, inscientiandose magistratele cá judecatorii cu adausu, ca s'a si tramisu provocarea comitetului S. pe la primarii jurisdictionali, cá se prenumere la elu din pau-sialiale cancelarieloru. Dupa impartasirea Esc. Sale r. comisariu pentru Ardéliu din 12 Iuliu Sale r. comisariu pentru Ardéliu din 12 Iuliu Nr. 171 a. c. „Budapesti Közlöny" in u'm'a emisoiui min. de justitia din 4 Iuliu Nr. 1410 e a se consideiá cá organu oficialu alu regimu-lui si pentru Ardéliu. —

Clusiu 21 Iuliu. „K. Közlöny" descoo-pere sub datulu acesta, ca A. Candiano se afla in Aiudu sub padia intr'una ospe-taria detienutu bine, si ca din respunsurile date la intrebari se vede, ca ar dori a devení intem-la. Intr'adeveru nu numesce astadi: Gregoriu Stourdza cá presiedinte, apoi DD. Nicolau Sutiu si Dem. Ghica. — Se dice, ca pertractarile se facu in Cotroceni."

Alta scire mai publica, ca imp. Napoleonu s'ar fi intrepusu la prime. Hohenzollern fiindu in Parisu pentru sórtea israelitiloru romani.

Catu adeveru va fi in cele scrise mai susu vom sci mai bine cei ce se afla aprópe de lu-crurile esteriére ale Romaniei. Noi le reprodu-seramu numai spre sciinti'a respectivilorn. —

Altfelu e unu lucru dietatu de simpati'a si oblegatiunea naturale a incerca tóte midilócele morali spre a misca dieii pamentului, cá se si intórca faci'a si catra cei nedreptatiti, cum fa-cura si facu tóte popórele consangene, pentruca astadi pe calea intrevenirilorn diplomatice intre tieri si suverani loru, vedemu ca se complanésa si cele mai cerbicióse cause, cari se radima pe principiale politicei dominante si pre securitatea libertatii europene. —

— O publicatiune din partea presidiului magistratuale de aici conchiama pe 31 Iuliu la provocare mai inalta pe toti oficerii honvedi spre a se consemná in cancelari'a magistra-tuala. —

— Dela Fagarasiu audimu, ca comisio-nea districtuala se va aduná in 5 Augustu. —

— Sambata va produce societatea teatrala marea opera „Mut'a dela Portici" in beneficiulu dlui Mezei. —

Din medilocula Ardéluiui se primescu sciri fórte favoritóre pentru secerisiulu din estu anu. Elu a inceputu mai de multu si scum si in giurulu Sibiiului propasiesce. Graunt'ele e sa-natosu si plinu, ma si tatiunele s'a spalatu prin ploile cele repedi. Din cau'a bunului secerisiu au scadintu si pretiurile cerealeloru. Graulu vechiu celu mai bunu e cu 4 fi.; secar'a cu 2 fi. galét'a austriaca. Intocma prospectu le da si starea porumbului, care ne nutresce cu cele mai bune sperantie, ca atatu in cualitate catu si in cuantitate va fi de frunte si cu imbelsiu-gare. Porumbulu inca a scadiutu in pretiu pana la 2 fl. 40 cr. Fenu va fi mai pucinu, inse ploile din urma au indesatu érb'a prin sucres-cere, incatu neci in nutretiu nu vomu avé mare lipsa.

Totu asemenea ni se scrie si dintre Ter-nave incatu potemu conchide, ca anulu acest'a va fi unulu dintre cei mai manosi. —

Turd'a 22 Iuliu. Prepusulu spriginitu de discretiune in politic'a de terorisare nasce cele mai neplacute urmari, care amenintia nu numai afectiunile intre natiuni, ci chiaru si in-teresele individuale, amenintia securitatea per-sonala, dreptulu celu mai scumpu alu ver-carui cetatienu. Petrecutamu atati ani supta absolu-tismu, gustatamu ordinea, ce se sustiene supta sistemele ce si au succesu una alteia, inse n'amu datu de atat'a incordare de a cautá pete in sóre, pentru cá se se póta intunecá. Fara incredere cauta se sufere si relatiunile sociale, industriale, comerciale. Fara securitate liber-tate personala, intre marginile legii nu póte prospera neci una societate. Ne-amu intristatu pana in adencelu sufletului, vediendu, cum se bantuie securitatea personala iu er'a constitu-tionala din secululu luminilorn. Astadi sosi sici negutiatoriulu Nicolae Steriu in calatori'a s'a de catra Clusiu. — Iudata dupa sosire cercetá pe proprietariulu Leone Baritiu cá negutiatoriu cunoscutu. Baritiu se asteptá se sosésca dela mosia. Candu écu, ca 2 oficiali dela politi'a orasienésca insociti de unu panduru inarmatu intra in cas'a lui Leone Baritiu intrebandu pe stapen'a casei, ca unde i-e barbatulu, i s'a re-spunsu, ca se afla la mosia. — Bine, dar' se afla cineva strainu la casa? Respunsei iú, ca se afla, se poftésca numai inlaintru. Indata re-spectivii politiai sub pretestu, ca ar fi emisariu provocara pe d. Nicolau Steriu, cá in numele legiloru se'i urmeze. D. Nic. Steriu urmá pro-vocarii. Politiai si panduriulu dupa densulu; fù dusu la politia, unde fù esaminatu in timpu de vr'o 2 óre. Baritiu sosindu acasa merse la politia medilocindu, cá se se puna pe petioru liberu; se pare inse, ca abia se astépta pana de séra, cá se se védia arunceatu pe carulu de posta, netienendose securu de acésta libertate. Domnia s'a intrebá, ca póte se fia acést'a, ca cá negutiatoriu a avutu ocasiune a se intórce prin Turci'a si alte tieri, inse nu'i s'a intem-platu o asemenea afara, care o sufer'i alci intre orestini. Acésta impregiurare póte face atentu pe verce calatoriu séu comerciantu, cá se fia totudeauna cu legitimarea in buzunariu.

Sinca vechia in 7 Iuliu 1867.

Astadi amu fostu norocosi a lua parte de impreuna cu unu frumosu numeru din inteli-genti'a nóstra, si cu patru preuti gr. cat. in re-numit'a comuna Sinca vechia la jelnic'a cele-brare a parastasului si redicarea pomposului monumentu pentru bravulu fiiu alu lui Marte, Domnulu c. r. locotenente primariu D a v i d u P o p a, care in lupta pentru tronu si patri'a cadiù in a 3-lea Iuliu 1866 la Chlum in Bo-mi'a luptanduse eroicesce.

D a v i d u P o p a a fostu nascutu din pa-renti de frunte in Sinca vechia in anulu 1826 eresciutu in scóla militare de granitia, inrolatu cá soldatu in anulu 1845 a luatu parte la ree-belulu din anulu 1848—49 cá suboficiru in fo-stulu regimentu I romanu de granitia. In anulu 1854 la regimentulu Nr. 46 de linia a avansatu cá oficiru, a luatu parte la tóte intreprinderile militare ale aceluiasi regimentu si in 1859 in Itali'a, pana ce in anulu trecutu, candu inainte de sosirea regimentului la Miletin in 28 Iuniu a fostu tramisu la Brünn spre primirea vest-minteloru pentru regimentu, de unde scrise gel-nicului seu parente, cea mai de pre urma epi-stola in care se afla unu pasagiu vrednicu de amentire: „Eu voiu pleca de aicea la batalia, nu mi amu numeratu nici odata inimicii, imi incredintiediu sórtea mea in manu'a dreptatii, voi se dau peptu cu densii, fia catu de numerosi." Densulu a fostu adjutantu alu regimentului, fiindu insarcinatu si cu conducerea cancelarii campestre de ratiotinia, a mai avutu de a face si cu introducerea nouiui adjutantu. Pe langa acestea la demandarea colonelului merse la Brünn si eum au fostu densulu totudeauna acuratu in servitiulu seu, asia si acuma indata dupa pri-mirea vestminteloru, si predarea loru pe calea ferata, s'au intorsu cu graba la regimentu, si tocma candu se intre regimentulu in foeu, s'au inscintiatu la colonelulu, pentru esre fapta fù fórte laudatu de colonelu si indata la impartitu la cererea lui la 1-lea compagnia, cu care in diu'a de batalia pe la 9 óre diminétia, inter-conduse batalionulu 1-lea din focu catra Cistowetz a luatu Popu parte cu o $\frac{1}{2}$ de compagnia in lantiu la ariergards, de unde sosindu totu regimentulu pe la 11 óre la Chlum s'a observatu, ca numai Popa cu o $\frac{1}{2}$ de compagnia lipsesce si la demandarea dlui maioru Noak de Honyad, alu carui adjutantu l'a aflatu in Chlum, sparandu cu soldatii sei o parte a ace-loi locu, aratandu acolo o purtare solida si una influintia patrundiatória asupra óme-niloru sei, pe care numai in diu'a acesa in viéti'a sa iau ve-diutu mai antaiu. Pe la 3 óre dupa amédi in-tre ploie de glontie suinduse maiorulu Noak pe culmea dela Chlum si vediendu, ca alu 3-lea batalionu este cu totulu cuprinsu si invinsu, a comandatu batalionului seu se alerge spre aju-tatorarea si aperarea numitului batalionu si dupa o lupta de o $\frac{1}{2}$ óre invingunduse intregu regi-mentulu de prenumerosi prusi acolo in paduri postati, la reintórcerea batalionului I a cadiutu si Popa cá unu erou.

Eroismulu acesta a datu ansa de a con-cursu unu publicu numerosu din totu tractulu, unde D. parocu locale dupa finitulu parasta-sului, in continuesa se, au sciutu inaltiá stim'a catra barbati devotati, pentru a face onóre na-tiunei si servitiu patriei, puindu inainte pe re-pausatulu de esemplu; a indemnatu tinerimea la fapte de asemene eroismu. Dara gelniculu seu parente pentru eter'a lui memoria a da-ruitu bisericii de aici unu policandru elegantu de arama, ér pe pomposulu monumentu a la-satu se se scrie epitafiulu cu litere aurite: „In memori'a lui Davidu Popa din Sinca vechia, c.

r. locotenente primariu in rgmt. Nr. 46, cadiutu in resbelulu din anulu 1866 in 3 Iuliu la Chlum in Boemi'a in alu 40 anu alu vietii pentru tronu si patria, ridicatu de gelosiolu seu parente Samoile Stanu Popa in anulu 1867.“

Acestu monumentu s'a asiediatu in curtea bisericii in locului celu mai fromosu, spre a fi privitu de toti trecatorii, cá totudesuna se se reimprospete memori'a acestui fiu prea bravu alu lui Marte, si alu eroismului romanu.

In urma s'a cantatu totu cu accea ocasione si in versu virtutea lui militaria. Se diesmu cu totii: Eterna memoria bravului osteanu! —

Mai multi.

UNGARI'A. Pest'a, 21 Iuliu. Cá unu intervalu lucidu, vedemu, ca apare in „Magyar-Ujság“ unu art., care tratéza necesitatea impacarii nationii maghiare cu celelalte natiuni coloculitóre, inse acést'a o face numai spre a face presiune asupra partitei maioritatii, careia ei si imputa traganarea cu desslegarea cestiunii nationalitatiloru. Cine vre finele trebue se aplice si medilócele. Dorere inse, ca pana acum nu s'a facutu neci unu pasiu, pentru invoiri. Cu mesuri dictatorice si maioritati maiestrite nu se póte presupune, ca vre-o impacare póte se aiba efectu multumitoriu si durabilu in ambe partite. Se astépta dara fapte. Vorbele nu mai au neci unu crediementu cu atatu mai pucinu cele ale partiteloru.

Conceptele despre sistemele de aliantia européna se paru a fi in diurnalistic'a maghiara, anumitu in „Magyar-Ujság“ pre confuse, pré cutezatóre. Ele propune, ca in contra aliantiei pruso-rusesci cea mai naturala aliantia póte fi intre Franci'a, Ungari'a si Polonia.

„M.-Ujság“ se tiene de diplomati'a stengei cestieme si cá atarea uitatu, ca Austri'a inca se tiene in capulu Ungariei si vine a se numerá intre factorii de aliantie. Apoi Poloni'a ar' trebui mai antaiu emancipata de suptu man'a cea de feru a Rusiei si Ungari'a impacata cu nationalitatile si póte ca numai atuncea s'ar' puté vorbi de o atare aliantia. Politice de acestea create din fantasiile celu sanceinice mergu si mai departe propunendu 2 tese, ad. ca Ungari'a n'are ce sese téma nimicu din partea Rusiei, — si fiinduca Franci'a, Ungari'a si Polonia sunt aliati naturali, Austri'a le e de prisosu si ea ar' trebui respinsa dela acésta aliantia.

Memoramu aceste fetori ale fantasiei numai spre a le combina cu starea lucruriloru de astadi, si cu visorile partii, care se descoperira in nou'a brosiura, cumca ar' vré se arunce Ungari'a suptu dominrea unui Romanow, pentrucá altufeliu nu se potu esplicá esorbitari cá acestea in politic'a de aliantia in starea inerurilora de facia. Totu „M.-Ujság“ definéze causele comune asia ca legea privitore la acelea n'ar' fi una legatura intre popórele de diucoce si de dincolo de Laita, decatu numai unu contractu intre birocrati'a austriaca si aristocrati'a ungurésca. — De aci se vede, ca intre partitele Ungariei se sfla o mare prapastia. —

Lupt'a pentru autonomi'a municipalitatiloru in contra sistemei parlamentare inca duréza cu tóte provocarile facute din partea ministeriului, in care se vorbesce ér', ca sar' apropi'a vreo criza, o modificare in personalu anumitu alu min. de interne.

Emancipatiunea israelitiloru in Ungari'a dupa cum vorbescu diornalele, e la usia tocma candu in Marmoros Szigeth esi dela judecatori'a orasienésca o ordinatiune, cá toti israelitii din orasiu se si presentezu cererile de a se asiedia in orasiu in restempu de 6 dile, ca altufeliu voru fi arestati si escortati la locului loru. Mesura cá si cele din Romani'a. —

In sinulu min. pentru negotiu, industria si agricultura s'a redicatu o sectiune statistica cá organu oficialu, dandusse unu organu consultatoriu cá consiliu statisticu in care se afla representate ministeriale, scilnti'a si specialitatile practice prin deosebiti rami.

—Ceremoniile publice, ce si propusera croatii a le face la inaugurarea academiei sudslavice, dupa unu telegramu alui „S. Bl.“ fura oprite.— Min. Andrássy se afla in Ischl la curtea regésca. gen. Görgei si Vetter se afla in Pesta, si gen. Perczel sosi in Comaromiu.

Problem'a maghiariloru si a romaniloru in cestiunea orientale.

Acest'a este titlulu unei brosiurei de 22 pagine, esita in dilele acestea din tipografi'a lui Iosifu Kertész, librari'a lui Eggenberger, in Pest'a, scrisa de unu anonimu. Facemu cunoscuta acesta brosiura onoratului publicu, in urmatóriele:

Autoriulu incepe spunendu, ca anulu re'nviarei constitutionei maghiare 1867 numai asié va devení fantele unoi venitoriu ferice pentru maghiari, déca ei esaminandu bine relatiunile politice, delaturandu tóte interesele individuali pottite de egoismu, vanitate si posta de gloria si de domnia, si voru conoscrá tóte staruintiele pentru venitoriulu nationei si alu patriei loru.

Spune apoi, ca dupa cum stau relatiunile de facia a le Europei, nu este timpu de pierdutu, si ca spiritulu secului demanda, cá luandu stégulu in mana, se cuprinda astfeliu de pusetiune, in catu Europ'a, fara de nici o temere se le póta incredintiá (maghiariloru) rolulu de mentoru pentru tiner'a libertate ce este a se eluptá in oriente.

Amintesce, ca inimici gigantici amenintia nu numai natiunea loru, ci in genere libertatea si civilisatiunea Europei, si ca in aperare li se vine maghiariloru unu rolu de conducatoriu, din care causa e de lipsa cá se grabésca a'si cunósce chiamarea si a'si lamuri parerile, — ca cato mai curendu se se póta aliá cu acele elemente, a caroru interere mai sante chiaru asié pretindu se tiena cu ei, precum pretindu cá se nu le ignoreze ei pre acelea.

Trecendu apoi la soiurile de popóre intre cari se afla maghiarii, autoriulu constatéza ca ei se afla intre trei semintie gigantice: cea slava, cea germana si cea latina si dupa ce arata, ca atatu cea slava catu si cea germana, voindu a esercea o suprematia asupra Europei intregi, un'a este mai periculósa de catu ceealalta pentru maghiari, continua astfeliu:

„Aliatulu naturale alu maghiariloru este soiulu latinu. Atatu germanii catu si rusii nu vedu in natiunea maghiara de catu o pedeca pentru scopurile loru, éra latinii vedu in ea celu mai poternicu muru aperatoriu alu poterei si alu autoritatii loru. Cei d'antai au neaparata trebuintia, cá pentru ajungerea scopuriloru loru, se si asecvésca pre maghiari; éra interesulu latiniloru pretinde, cá Ungari'a se fia catu mai libera si catu mai poternica.

„In momentulu, in care germanii séu rusii si-au ajunsu scopulu, poterea latiniloru este franta, si influinti'a loru in Europ'a restrinsa la minimum, si cu acést'a si libertatea ar fi pentru secuii ingropata in partea nóstra de lume. Pentru a impedecá acést'a, latinii trebue se sprigiinésca acele elemente, pentru cari inca e cestiune de viétia nimicirea preponderantiei de potere, atatu a nemtiloru catu si a rusnilor.

„Ce aici, strimtorati intre germani si slavi, si pre langa sprigirirea vitieloru latine, cari sunt mai departe singuri n'am fi in stare a ne pastrá independinti'a pre mai lungu timpu, este atara de tóta indoiélá; si asié trebue se ne intorcemu atentiunea la acelu elementu vecinu, alu carui interesu este identicu cu alu nostru, si pentru care nu póte fi nimica mai de doritu, de catu cá se afle in noi unu aliatu sincern si poternicu; trebue se re'ntorcemu atentiunea la aliatulu, cari si fiinduca e de acelasi soiu cu latinii inca póte conta la sprigirirea loru (latiniloru).

„Acestu elementu 'lu aflamu in vecini nostri romani, intielegundu aici intréga natiunea, atatu pre locuitorii Principateloru, catu si pre cei si Bucovinei si si Besarabiei.

„Déca privimu la partea resariténa a Europei, este cu nepotintia a nu observá particular'a situatiune a natiunei maghiare si a celei romane. Aceste dóue natiuni se infigu cá o secure ascutita in scopulu soiului slavu imparti'ndulu in partea rusa de mediunópte si in partea greco-slava de amédia di.

„Slavii de amédia di, cari ar vre se se scóta cu ori ce pretiu de sub apasarea semilunei, deocamdata nu afla alta cale pentru acestu scopu, de catu a se aruncá sub aripele poterniciloi cesaru rusescu si in intielesulu panslavismului a se uní cu slavii dela mediunopte.

„Austri'a, a carei situatiune o cunósce.nu si o scimu, dela Sadov'a, pucina sperare ne lasa in privinti'a venitoriului ei; si cu catu se va slabi Austri'a mai tare, cu atat'a se incuragéza mai tare slavii de amédia-di pentru a atacá cu celu mai mare prospectu de reesire dominrea turcésca, care dela poterea cea mai de aprópe interesata, dela Austri'a n'ar poté capetá nici unu ajutoriu. Impartirea Austriei ar lua o asuprasi cearnlu rusescu costandu'i acést'a putina ostenéla, si asié unirea slaviloru, de mediunópte cu cei de media-di s'ar indeplini preste cadavrulu natiunei maghiare si alu celei romane.

„Pana candu slavii de amédia-di 'si asiedia sperarea de libertate in ide'a panslavismului, pana atunci noi maghiarii si romanii suntemu continuu in periculu; de accea este chiamarea acestoru dóue nationi, cá tienendu strinsu la olalta, se nimicésca aceste tendintie de unirea le slaviloru.

„Lupt'a intre vitiele nationei slave póta in sinulu seu celu mai mare periculu atatu pentru maghiari catu si pentru romani, in catu ceorulu 'si ar trece ostile menite spre subjugarea slaviloru de amédia-di totu prin tierile nóstre, si asié fiindu nelncetatu esposi la inundarea nationiloru barbare, desvoltarea nóstra materiale catu si cea spirituale ar fi nimicita.

„Slavii de amédia di n'ar dorí nimic'a mai tare, de catu a se eliberá de sub dominrea turcésca fara de influintia rusésca, si ei ar fi cei mai buni amici si cei mai credintiosi spriginitori si aceloru nationi, cari le-ar speré nedependinti'a loru contra poterei rusesci.

„Cumca acésta parere a mea e fondata, adeveresce politio'a lui Bismark, alu carui scopu este a dimicá pre Austri'a, a estinde poterea nemtiésca pana la marea négra si prin acést'a taiandu panslavismulu in dóue, a ajutá slaviloru se'si ajunga independinti'a eludendu influinti'a rusésca. — Bismark nu fara de causa a facutu pre Carolu de Hohenzollern se primésca tronulu Romaniloru, din care si-a formatu o statione de avangarda pentru germanismolu ce insiotéza spre resaritu.“

(Va urmá.)

CROATI'A. Zagrabia 20 Iuliu. Repórte autentice spunu cumca in Crosti'a si Slavoni'a nu se afla nici unu emisariu rusescu. — „Pozor“ reportéza, ca unu emisu dela cancelari'a sulica tramisu pe la ordinariatele croato-slavone opresce neconditionatu impartsetirea personala a junimii studiése de acolo la adunarea studentiloru serbesci, ce se face in Belgradulu Serbiei. Asemenea se oprisera si studentii serbi din Ungari'a. —

Manifestationile unionistice se continua mereu si alla protectiune.

Reconchiamarea dietei s'a amanatu pe tempu nedeterminatu. Depunerile din oficiu ale barbatiloru nationali se totu continua. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 22 Iuliu. In 20 se tienura desbateri infocate in senatulu din Vien'a, camer'a deputatiloru, in cans'a concordatului. Regimulu imp. a dechiaratu, cumca egal'a pusetinue a bisericei evangelice in privinti'a formeloru, supta care se póte face cu valóre vreo casatoria mestecata si in privinti'a relegiunei, in care sunt a se cresce prunci din casatorii mestecate si in fine chiaru si in privinti'a trecerii dela o relegiune la alta, pana acuma inca nu e realisata. Regimulu speréza, ca va face in direptinnes scést'a proiecte de legi pentru senatu, inse numai atunci, candu voru fi puse la cale negotiari conciliatorice cu biseric'a, pentrucá se se incungiure orce banuiéla, ca s'ar nesocotí relationile contractuale, care inca sustau. —

— Deputatiunea slésa pentru negotiarile cu Ungari'a numera in sinulu seu mai multi centralisti, intre cari e d. de Hupfen, de Plener, Winterstein si slovenulu profesore Klun, apoi br. Tinti Diurnalele vieneese credu, cumca Kaiserfeld si Brestl, cari inca sunt membrii in deputatiune, voru avé a sanda binisioru pana ce voru uni parerile acestor'a atatu de divergínte. Br. Beust inca va fi de facia inse numai in primele siedintie, fiinduca la 1-a Augustu se duce la baile de Gastein.

In Vien'a se tiene de autentica depesi'a baronului Werther si nu mai credu in prefacatoriele amicale ale cabinetului prusianu.

Din Triest se scrie lui „Wanderer“, ca colér'a domina infricosiatu in Nuntenegru. Intr'unu singuru districtu alu Erzegoviuei de 32 mii sufiete s'au intemplatu 1800 casuri de colera. Omenii fugu lasandu trupurile neingropate. Din Cataro, unde inca domnesce colér'a, veni unu tinern in Triestu si se bolnavi acolo.

— In Vien'a s'au si luatu mesuri seriése din partea consiliului comunalu, pentrucá de timpuriu se previna infectiunea prin tóte medilócele danduse creditu primariului pentru cele ponende la cale vreo 20.000 fl.

In Galiti'a patiescu nationalitatile cu polonii cá si in Ungari'a statu in privinti'a nationala catu si relegiósa. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 10/22 Iuliu. „Romanulu“ face la o depesia primita despre arestarea d. Candiano urmatórele reflecsiuni:

„Publicandu acésta depesia ne'mplinimu doue datorie. Una, a face cunoscutu faptulu dlui ministru alu afaceriloru straine, spre a reclama contra unei arestari atatu de ilegale, daca in adeveru s'a facutu precum dice depesia de mai susu, pe unu pretestu atata de neadeveratu catu este si absurdu. Se cugete ministeriulu maghiaru la ce se espune candu vomu adopta si noi cá represalii, asemene preteste.

A doua este a spune din nou maghiariloru, ca romannii deaci nau facutu, nu facu si nu voru face propaganda in Romani'a de peste Carpati. Nau facutu, nu facu si nu voru face, caci, multiumita cerului, namu fostu bintuiti de bóla barbara, si din tóte punturile de vedere neidetórie, a concisteloru. Romanii au avutu inteligintia politica a nu lucra nici chiaru pentru cele mai legitime anecsiuni.

Timpulu concisteloru a trecutu, si candu unu guvernu séu una natiune lucréza pentru ideile ce sunt trecute, putrede, ei sciu ca acea lucrare va produce de sicuru peirea acelui guvernu si chiaru a acelei natiuni.

Ei sciu ca idea cea noua, idea cea domnitóre si puterica este reconstituirea nationalitatiloru; si sciu asemene ca acea reconstituire pentru a fi buna si tare, nu trebue se se faca cu sabia si nici chiaru prin emisari si prin propagande intortonchiate.

Candu este una adeverata afinitate intre doua corpuri, candu este una atraptiune naturala, acea putere este atata de mare in catu de sine-si, prin ea insesi, va invinge obstacolele, si moleculele córpului se voru cauta singure unele pe altele, se voru strage si se voru lipi intre ele, conformu legiloru naturei; candu inse, prin felurite transformari s'a perdutu deplin'a afinitate, atunci incercarile voru fi de prisosu si chiaru una lipire silnica nu va mai puté face de catu una constituire de molecule prin justapositioni, ce se voru redesparti la cea d'antaiu lovire. Urmandu dara fara sioveire, cu credintia si cu inteligintia legile naturei, Romanii din Principatele-Unite, nau trebuintia a se ocupa de catu de desvoltarea loru morale si materiale, si nu voru suscita vecinilor loru nici celu mai micu nesajunsu.

Daca maghiarii au isbutitu a face pe croati, pe serbi, pe romani, a se lipi de dinsii, a se contopi cu densii, séu a se confedera sia trai in armonia si fratia, noi n'avemu nimicu a dice ba anca le vomu poftí in sinceritate cea mai mare propasire, si vomu canta a le areta, in ori ce ocasiune, s'a le areta prin fapte cea mai deplina fratia. Au trecutu timpii in cari pentru ca una natiune se prospere trebuia se fia mare prin numerulu ei. Natiunile devinu mari acumu prin cultura morale si materiale si prin valórea idealu loi loru, si la acea marire adeverata aspira romanii din Principatele-Unite, acea marire o urmaresc si la acea marire suntemu siguri ca in curéndu voru ajunge. Fia dara linisciti, vecini nostri maghiari, si crédia, ca in viitoriu cá si in trecutu nici umbra macaru a unui nesajunsu nu le va veni de la noi. Si daca nu punu te meiu nici pe dovedile ce le amu datu pana aci nici pe dovedile morale ce le puseramu in vedere, daca idealulu loru, ce este acelu alu timpiloru barbari, i opresecu de a intielege pe alu nostru, apoi le vomu da una alta dovada ce sunt in stare s'o intieléga. Ei bine, le vomu dice: chiaru de namu fi patrunsi de ideile cele noue, chiaru de a miu urmari, cum ne presupuneti, judecandune dupa voi, unu intrunire silnica, chiaru asia n'amu avé trebuintia de emisari si de propagande; caci unde putemu gasi emisari si propagantisti mai buni de catu voi, de catu procederile vóstre in privintia Croatiloru, a Serbiloru si mai cu séma a Romaniloru? Nicaire; si daca putemu avé vreuna temere, apoi ea este acea, ca loviti atata de tare in catu radicati pré iute furtuna in contra vóstra si mai cu séma in contra Austriei, care se pune prin voi in nóue pericle, si asupra carora noi ne silimu necontenitu se i stregemu atentiunea.“

„Romanulu“ din 7. Iuliu referéza despre pedicele comunicatiunei telegrafice intre Romania si Austri'a urmatórele:

„Mai multi comercianti din Bucuresci neau facutu cunoscutu, ca servitiulu telegrafico, prin negligintí'a sea aduce vatamare mai adaugendu, ca cursurile cotidiane ale bursei de Vien'a nu se facu cunoscute cate opte, diece dile. Luandu cunoscintele informari dela d. Directore alu servitiului telegrafícu si postale, despre causele neregularitatiloru ce ni se denuntia, suntemu la rendulu nostru in positiune a dá comerciantiloru lamuririle urmatóre: Sunt cateva dile de candu corespundintia cu Austri'a merge fórte greu, din causa, ca esista o neintielegere intre statiunele austriace, care aduce servitiului telegraficu romanu mari pedice. Virciorov'a 'lu tramite la Temisiór'a si Temisiór'a la Virciorov'a. Dlu Directoru Falcoianu a reclamatu la directiunea din Vien'a cá se restabilésca ordinea si n'a primitu inca respunsu. —

Situatiunea politica.

In momentulu de facia érasi incepe a suflá ventulu de catra Franci'a si Prusi'a cu seriositate din ce in ce totu mai martiala. S'a facutu acum opiniunea publica, ca imp. Napoleonu pentrucá se compuna nemultiamirile din laintru se afla silitu de opusetiune a face o diversiune in afara. De candu s'a descoperitu alianti'a pruso-rusésca tóte diurnalele constatéza, ca incordarea intre Franci'a si Pruso-Rusi'a ér' a incepeutu a cresce. Ce e drepta, ca min. Rouher vorbi in corpulu legislativu, ca relatiunile intre Franci'a si Prusi'a stau pe petioru bunu, inse poporulu francesu colcsie de ura in contra Prusiei, nu mai vré a se increde ilusiuniloru si doresce resbelu cu Germani'a. Totu asemenea urgisesce si opusetiunea cá si imperialistii incordarile prusiane precum si sistem'a prusiana. — La aceste mai adaugemu, ca pregatirile martiali in Franci'a au luatu fórte mari dimensiuni, cari inca insofla ingrigire. Diurnalele prusiane vorbescu cam dearonduliu in tonulu acest'a si „Gazet'a Crucii“ intr'o corespondintia din Parisu 17 Iuliu reflecta, ca in desbaterile corpului legislativu din Franci'a neci unu cuventu n'a venitu insinte despre vreo desarmare séu vreo impucinare a armatei.

Restituirea celoru 2 companie la fiacare regimentu din Franci'a e urmata acum si de amultirea numerului bateriiloru din cari, cu decretulu din 10 Aprile, 14 s'au si organisatu de nou si insinte de acést'a cu pucine dile imperatulu aprobá propunerea min. de resbelu de a mai pregatí 23 din acele baterii. Aceste mesuri se paru a dovedí, ca pusetinea generala a Europei, dupa opiniunea guvernului francesu, nu pré e odihnitória. Dechiararile min. de statu au fostu cu multu mai vagi decatu se fi odihnitu pe pesimisti, cari sunt maioritatea publicului. Cuvintele ministrului, ca Franci'a numai atunci va sacrificá linistea pacii, candu voru cere onórea, demnitatea si securitatea Francisi, sunt numai nesce frase generali si neci unu regimu din lume nu va dice la acést'a in contra.

Caracteristica mai e in situatiune si impregiurarea, ca tocma acum relatiunile intre Prusi'a si Austri'a incepu a luá o forma posomorita. Depesi'a solului prusianu atasiatu la cabinetulu din Vien'a, a dlui Werther, pe care o publicaramu si noi, a reversatu o chiaritate nedubia preste tendintiele finali ale Prusiei. Cancelariulu Austriei bar. Beust inca a avutu la mana depesi'a lui Werther, candu ei facù intrebare despre ea, si diurnalulu „France“ constatéza de nou autenticitatea ei. — In impregiurari cá acestea e fórte credibilu, ca Austri'a se apropia mai strinsu de Franci'a, de catu de sant'a aliantia si „La Presse“ afla, ca Austri'a si Franci'a au si luatu cestiunea Schleswigului de nordu de obiectu pentru operatiuni comune; si mai simtiesce, ca atatu din Parisu catu si dela Vien'a s'ar fi tramisu cate o nota la Berolinu, care recomenda descurcarea acestei cestiuni. —

Rusi'a inca se pregatesce la actiune. „A. Allg. Ztg.“ constatéza acést'a intr'o corespondintia din 17 Iuliu, reportandu dela Varsiovi'a, ca tóte trupele concentrate la manevri'a cea mare dela Poworisk, aveau ordine a se reintórce dupa manevrele de tabera in Rusi'a, si acum de odata au primitu contra ordine, cá se remana in regatulu Poloniei si se se strapuna in garnisóne la granitz'a Galitiei. Asta impregiurare impune cu atatu mai multu, cu catu ca de aici facu ómenii deducere, cumca se afla in ajunu o modificare a relatiuniloru politice intre Rusi'a si Austri'a. —

ITALI'A se ocupa in afara cu formarea unei nóue aliantie naturale cu Franci'a, ér' in laintru lucra neincetatu spre a se consolida. Legea despre bunurile bisericesci, care casiunase si resturnarea ministeriului Ricasoli, a primitu acum invoirea parlamentului in cei d'antaiu primi articoli, cari vreu a esecutá si o egalitate generala a toturoru inaintea legei chiaru si facia cu biserica.

Pasivulu bugetului Italiei pre an. 1867 e unu deficitu de 217 milióne, fiindu spesele mari de 1114 milióne, si parlamentulu incuviintia cu 193 in contra la 23 voturi acesta stare a bugetului. —

MAREA BRITANI'A privesce cá o spectatória la fibrele situatiunei, pastrandu cordialitatea cu Franci'a. Tocmai primesce regin'a Angliei o visita a imperatesei Francie i, care porní la Havre pentru a cercetá pre suveran'a Britaniei — Inlaintru parlamentulu primi biliulu de reformel. modificatu cu estinderea dreptului de representatiune. —

In Orientu pusetinea e neschimbata. Candiotii se mai sustienu in lupta, si Fuad-Pasia negotieza cu Austri'a, Franci'a si Britani'a in cas'a unei anchete europene cu eschiderea Rusiei. —

Novissimu. Din Pest'a se reportéza, cumca c. Andrássy a primitu aplacidarea spre a redicá 70 batalióne de honvedi. — Unu diurn. de facu militariu organisatoricu cu titulu „Honvéd“ ese la sub red. c. Olivier Bethlen. Pretiulu 2 fl. 50 cr. in Pest'a pe ½ anu.

Partit'a revolutionara italiana a inceputu a se miscá Garibaldi tiene cuventari in stilulu indatinatu si cu parol'a: „Rom'a séu mórte!“ Regimulu Florentinu se pare a fi indiferentu la aceste manifestatiuni. Comitato nazionale romano si Centro d'Insurrectione, comitetele unitei Italie Garibaldo-Maziniane s'au intr'unitu constituindue intr'o „Giunta Nazionala Romana“. Tóte fractiunile partitei liberale si au datu manile unindusi puterile spre a redá Rom'a Italiei, supunendose la o disciplina militara. Centrulu insurectionii s'a si adresatu din Rom'a 13 Iuliu 1867 catra liberali in sensulu acest'a.

In camer'a regatului Italiei interpeléza Pianciani si Curti pentru inspiciarea trupeloru papale de catra gen. francesu Dumont, care fù tramisu pentru o cercetare militara, dicundu, ca acést'a ar fi o calcare a conventiunii din Septembre Mai interpeléza si pentru armarile si recrutarile ce se facu. Rattazzi response, ca regimulu nu va suferi vatemarea obligatiuniloru contractate, fiinduca cestiunea Romei trebue se se deslege prin mediloce morali. —

Provocare cu bun'a.

Celu care a luatu dela suscrisulu ceasornicelu cu angira si lantiu de auru cu cuventu, ca e insarcinatu de catra D. Iosifu Maurer spre acésta, e provocatu, cá se vina la suscrisulu spre a incunjura alte neplaceri, de cari cá pe unu barbatu de onóre cunoscutu in persóna vreu alu scuti.

Iosifu Biro, orlogieru.

Cursurile la bursa in 26. Iuliu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl.	6 cr. v.
Augsburg	—	—	124 „	75 „
London	—	—	127 „	15 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „	75 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			60 „	10 „
Actiile bancului	—	—	700 „	— „
„ creditului	—	—	182 „	20 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 22. Iuliu 1867:

Bani 65·— — Marfa 66·—.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.